

JAARPLAN 2026 NATUURVERENIGING HOLLANDSE DELTA

NATUURONDERZOEK/NATUUREDUCATIE/NATUURBESCHERMING

Tekst: Jos Schreiner
Tom van Wanum

Begroting: Heleen Kraak

Vastgesteld door de ALV op 17 maart 2026

Foto voorpagina: deelnemers tijdens excursie
planten tijdens het Natuurfestival
Foto: Peter Vermaas

Secretariaat:
Peter Vermaas,
Schudegge 17,
3224 BP Hellevoetsluis.
Telefoon: 0181-324058
email: secretaris@hollandsedelta.knnv.nl

© KNNV afdeling Hollandse Delta

Inhoudsopgave

2	Inleiding
3	Natuurstudie
3	Onderzoek
3	Digitalisering
3	Werkprotocollen standaardisering verslaglegging en advisering
3	Kenniscentrum
4	Natuureducatie en Natuurstudie
4	Cursussen
4	Excursies
4	Determinatieavonden
4	Lezingen
4	YouTube kanaal
5	Natuurbescherming
5	Windmolens
5	Aanlanding kabels
5	Na-isolering van woningen
6	Samenwerking
6	Soortenorganisaties.
6	Gemeenten
6	Public Relations
6	Zichtbaarheid
6	Meer leden en donateurs
6	Communicatie
7	Organisatie
7	Bestuur
7	Werkgroepen
7	Planningscyclus
8	Financiën.
8	Begroting 2026
8	Toelichting op de begroting
8	Tot slot
9	Begroting 2026

JAARPLAN 2026 NATUURVERENIGING HOLLANDSE DELTA

Inleiding

Voor u ligt het Jaarplan 2026 van de Natuurvereniging Hollandse Delta (NHD).

De nagestreefde activiteiten in dit jaarplan passen binnen het Beleidsplan 2025 – 2029, dat in 2025 door de ALV werd vastgesteld.

Duidelijk is dat naast onze natuurstudie-activiteiten de natuurbescherming een belangrijke rol zal gaan innemen.

Woorden als stikstof, windmolens en aanlanding kabeltracé zullen ook dit jaar vele malen tijdens de vergaderingen worden uitgesproken. Waar gaan we in mee bij bijvoorbeeld de aanleg van windparken en onder welke voorwaarden en waar niet?

De Voordelta en Voornes Duin blijven namelijk nog steeds bedreigd door een aantal plannen en ontwikkelingen. Rotterdam is op zoek naar een locatie voor een verdere uitbreiding van haar haven- en industriegebieden. Er wordt al gesproken over de aanleg van Maasvlakte III en IV. Ook het zogenaamde plan Delta 21, waarbij onder andere een dijk wordt aangelegd van de Maasvlakte naar de kop van Goeree, is nog onderwerp van gesprek.

Bij het oplossen van het klimaatprobleem mag je de natuurscrisis niet groter maken. Daarom is Natuurvereniging Hollandse Delta tegen de plaatsing van gigantisch grote windmolens op de Haringvlietdam, exact tussen de Natura 2000-gebieden Haringvliet en Voornes Duin in gelegen. Dat geldt ook voor de twee windmolens die gepland staan op de Slikken van Voorne, onderdeel van de Voordelta en dus middenin een belangrijk foerageer- en rustgebied voor miljoenen vogels. De plannen van de Provincie Zuid-Holland om de binnenduintrand van Voorne vol te leggen met zonneweides zal zeer nadelig zijn voor natuur en landschap en heeft onze aandacht.

De nieuwe politieke realiteit heeft ertoe geleid dat sommige contacten met beleidsmakers zijn verdwenen of vermindert. Het bestuur zal hier veel energie in moeten steken. Inmiddels is ook duidelijk geworden dat de natuur in de nieuwgevormde gemeenten niet op nummer 1 staat. Nieuwe gemeenteraden, na maart geven nieuwe kansen waarop we volop gaan inzetten.

Ook zullen we de beleidsmakers ervan moeten doordringen dat niet alleen de bijzondere natuur op ons eiland het meer dan waard is te beschermen, maar dat het ook noodzakelijk is om de zgn. Basiskwaliteit Natuur weer op het vereiste niveau te brengen. De Basiskwaliteit Natuur heeft betrekking op natuur buiten de formele natuurreservaten zoals de natuur in het stedelijk gebied (openbaar groen), het agrarisch gebied, haven- en industrieterreinen, bedrijfsterreinen en infrastructuur (wegbermen, oevers, parkeerterreinen) enz.

De vanzelfsprekendheid van de status van Natura-2000 gebieden is helaas ook geen realiteit meer.

Het is echter ook een feestelijk jaar. De KNNV landelijk bestaat dit jaar 125 jaar — een ware mijlpaal. Dit feestjaar is op vrijdag 6 februari geopend in Utrecht met een inspirerend symposium. Gedurende het hele jaar worden er diverse festiviteiten georganiseerd waar iedereen aan kan deelnemen. Het is bijzonder om als lokale afdeling deel uit te maken van een vereniging met zo'n lange en rijke geschiedenis.

Natuurstudie

Onderzoek

De natuurstudie is dat wat ons allen bindt in de vereniging en we zullen ook in 2026 de inventarisaties van de terreinen van Zuid-Hollands Landschap (ZHL), Natuurmonumenten (NM) en Staatsbosbeheer (SBB) continueren.

ZHL heeft in dit verband, na uitvoering van grootschalige herstelwerkzaamheden in de Duinen van Oostvoorne, behoefte aan verschillende startmetingen in hun terreinen opdat later kan worden beoordeeld of de inzet van deze middelen effect sorteren. Onze werkgroepen zullen in deze terreinen onderzoeken uitvoeren (planten, dagvlinders, zandhagedis, kevers).

Met de natuurorganisaties en gemeenten zal overleg worden gevoerd over de onderzoekswensen van de terreinbeherende organisaties (TBO's) en de capaciteitsplanning van de Natuurvereniging. De VWG zal in ieder geval weer onderzoeken uitvoeren op Voorne-Putten en Goeree.

Een bijzonder onderzoek vindt sinds 2023 plaats op de Slikken van Voorne, waar Wim de Groen (St. Anemoon) met enkele leden van onze afdeling onderzoek doet naar het daar voorkomende bodemleven. Dat is in de jaren negentig ook gedaan. We willen weten wat voor veranderingen zich in de voedselsituatie hebben voorgedaan nu de aantallen trekvogels op de Slikken de laatste jaren een opvallende dalende trend vertonen. In 2024 en 2025 hebben er onderzoeksmomenten plaatsgevonden die wat uitkomsten betreft meer vragen dan antwoorden oproepen. In 2026 zal hierop vervolg zijn.

Het bestuur blijft zoeken naar een manier om de onderzoeksrapporten meer bekendheid te geven. Dit zal dan gebeuren via onze website en nieuwsbrief.

In januari 2026 vond de 28ste editie van de wintertelling van roofvogels plaats. Deze telling wordt nagenoeg gelijktijdig in de Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee uitgevoerd. Een en ander in samenwerking met onze zusterorganisaties Hoekschewaards Landschap HWL) en Natuur- & Landschapsbescherming Goeree-Overflakkee (NLGO).

Ook een drone, nachtkijker, pucks en warmtebeeldcamera behoren sinds kort tot de uitrusting die we gebruiken bij onze onderzoeken.

Voor het "kleine" werk hebben we nieuwe microscopen kunnen aanschaffen die vooral door de insectenwerkgroep worden gebruikt.

Digitalisering

De in 2020 in gang gezette digitalisering van onderzoekstechnieken zal worden voortgezet en uitgebreid.

Werkprotocollen standaardisering verslaglegging en advisering

Om de kwaliteit van ons onderzoekswerk, de verslaglegging en de daaruit voortvloeiende advisering steeds beter te kunnen garanderen is standaardisering een noodzaak. Daarom werken al onze werkgroepen conform de werkprotocollen van de betreffende soortenorganisaties (FLORON, Mycologische Vereniging, EIS, RAVON, SOVON en de Zoogdiervereniging). Ook voor de verslaglegging wordt binnen alle werkgroepen gebruik gemaakt van een door NHD ontwikkeld format, waardoor al onze rapportages eenzelfde kwaliteit hebben en onderling vergelijkbaar en in samenhang kunnen worden gepresenteerd. Een vast onderdeel van onze rapportages zijn de conclusies en aanbevelingen voor onze opdrachtgevers.

Middels QR-codes in "In de Branding" willen we onderzoeksresultaten makkelijk inzichtelijk maken.

Kenniscentrum

De NHD heeft al enkele jaren de ambitie een vraagbaak in de Hollandse Delta te zijn als het gaat om de belangen van natuur en landschap. Inmiddels is de NHD een samenwerkingsverband aangegaan met het Streekarchief Voorne-Putten, Uitgeverij Natuurmedia en www.duinenenmensen.nl. Onze rapporten en de boeken en kaarten van Natuurmedia zijn in een inmiddels door het Streekarchief gecreëerde portal ondergebracht. Ook andere archieven, zoals een deel van het archief van het voormalig biologisch station Weevers' Duin hebben hier een plekje gevonden. Het bestuurlijk archief van onze afdeling is tot slot ook bij het Streekarchief ondergebracht.

<https://streekarchiefvp.nl/>

Het uiteindelijke doel is dat alle informatie door het publiek te raadplegen is. Deze informatie zal te vinden zijn op een speciale portal van het Streekarchief.

Natuureducatie en Natuurstudie

Cursussen

Het verzorgen van cursussen is een belangrijke activiteit om mensen kennis te laten maken met zowel de natuur als mede met onze vereniging.

Ook in 2026 zal hiervoor veel aandacht zijn.

In 2026 organiseren we samen met het IVN-VPR de cursussen:

Vogels

Botanisch tekenen

Floron cursus

Vlinders en Libellen

Zoogdieren

Houtachtigen

Paddenstoelen

Geprobeerd zal ook worden om niet alleen cursussen in het bezoekerscentrum Tenellaplas te organiseren, maar ook op Putten. Ook willen we de nieuw opgeleide natuurgidsen meer betrekken bij het geven en ontwikkelen van onze cursussen. Op Goeree-Overflakkee is nog geen activiteit ontwikkeld om cursussen te starten.

Excursies

In 2026 willen we met het organiseren van excursies meer het accent leggen op studie en onderzoek. Ook willen we een begin maken met het verhogen van de betrokkenheid van de nieuwe natuurgidsen. Excursies met als uitgangspunt een thema kunnen meer aandacht gaan krijgen.

Ook willen we vaker aansluiten bij landelijke thema's als de Week van de Biodiversiteit en Bioblitz. Op deze wijze kunnen we gebruik maken van de pr rond die activiteit.

Ook zal er een begin gemaakt worden om tijdens de excursies de naam van onze vereniging en de doelstellingen duidelijker voor het voetlicht te brengen door middel van pr en onderzoeksmaterialen mee te nemen.

Dat vraagt wel wat van de excursieleiders die misschien daarbij geholpen moeten worden.

In de toekomst zullen we ook moeten bezien of er interesse is in excursies die niet gericht zijn op één onderwerp maar meer gericht op de samenhang tussen flora en fauna.

Dit past ook in de intentie om een werkgroep "Ecologie" op te richten.

De NHD organiseert in de week van de biodiversiteit, 15 tot en met 25 mei, met alle werkgroepen activiteiten. Deze worden weer vooraf op de website bekend gemaakt.

Determinatieavonden

De planten-, zoogdier en vogelwerkgroep hebben met name in het winterhalfjaar verschillende activiteiten in het Bezoekerscentrum. Deze activiteiten zijn bedoeld om kennis uit te wisselen en afspraken te maken over de verschillende uit te voeren inventarisaties.

Ook worden er sprekers uitgenodigd om het kennisniveau te verhogen.

Lezingen

Voornemens zijn we om in dit jaar een lezing rondom de biodiversiteitsweek te organiseren. Ook wordt er gedacht aan lezingen met betrekking tot de landbouwtransitie.

YouTube kanaal

De Natuurvereniging creëerde eind 2020 een eigen YouTube kanaal waarmee het mogelijk is geworden om filmpjes, lezingen en cursussen toegankelijk te maken. Inmiddels staan er al heel wat filmpjes, lezingen en zelfs een enkele cursus op. Een verdere ontwikkeling van dit kanaal is zeker wenselijk.

Natuurbescherming

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingevoerd. Omdat de natuurbeschermingswet in deze wet is opgegaan verwachten we dat deze wet forse gevolgen voor de belangen van natuur en landschap zal hebben. Zij vergt een veel actievere opstelling van de plaatselijke natuurbeschermingsorganisaties dan tot nu toe gebruikelijk is geweest. Scholing is absoluut vereist. Wellicht dat dit onderwerp ook in gewestelijk verband kan worden opgepakt. De in het gewest samenwerkende afdelingen hebben daartoe de eerste contacten gehad. Ook wordt m.b.t. de Omgevingswet samengewerkt met de andere regionale natuurverenigingen en TBO's.

Met elk gemeentebestuur zal tenminste jaarlijks overleg moeten plaatsvinden. Meestal zal dit frequenter geschieden. Zo zal de NHD zich actief bemoeien met de procedures rond de omgevingsplannen buitengebied van de gemeenten Voorne aan Zee en Nissewaard.

Het door de gemeenten Voorne aan Zee en Goeree- Overflakkee geïnitieerde onderzoek naar de verzanding van de Voordelta heeft geleid tot een conceptplan van Adviesbureau Kuiper Compagnons, waarin het standpunt van de gezamenlijke, regionale natuurorganisaties op een uitstekende wijze is verwerkt. NHD zal ook in 2026 nauwlettend het verdere proces volgen vanuit de gedachte dat menselijk ingrijpen zo veel mogelijk moet worden voorkomen en dat voorrang moet worden gegeven aan de natuurlijke processen zelf.

Windmolens

Voor de Noordzeeboulevard (Slikken van Voorne) en de Haringvlietdam zijn plannen voor de bouw van enkele megawindturbines in procedure gebracht die veel zorgen baren. Ook deze projecten worden nauwgezet gevolgd. Beide projecten hebben substantiële gevolgen voor Natura 2000-gebieden.

Inmiddels heeft NHD een zeer uitgebreide zienswijze ingediend betreffende de twee geplande windmolens aan de Haringvlietdam. Onze reactie kwam in nauwe samenwerking met verschillende deskundigen van de Werkgroep Zeearend, de werkgroep Lepelaar, het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ), de stichting Sevon, Deltamilieu Projecten, NM en vele anderen tot stand. Vele (vaak internationale) publicaties werden ervoor geraadpleegd. Het resultaat was een zeer doorwrocht stuk. Het is onze intentie deze vorm van samenwerking ook in toekomstige procedures te benutten.

De NHD gaat ervan uit dat het nodig zal zijn tot aan het Europees hof door te procederen. Daartoe zijn ook financiële middelen gereserveerd.

Aanlanding kabels

De hoogspanningskabels afkomstig van het windpark IJmuiden Ver zijn gepland om ter hoogte van het Slufterstrand aan land te komen. Dit deel van het strand is erg belangrijk voor de strandbroeders als strandplevier en dwergstern. Gevreesd wordt voor de impact die deze werkzaamheden zullen hebben op het broedsucces van deze vogels. NHD heeft in januari vorig jaar een zienswijze ingediend en zal alles doen om te komen tot een planning waardoor deze vogels ongestoord kunnen broeden.

Inmiddels is de eerste fase van de aanlanding gestart.

Met de strandbroeders werkgroep is er regelmatig overleg over de gang van zaken en wordt er ook gesproken over een eventuele afscherming met hoge hekken zodat wandelaars en hondenuitlaters een deel van het strand niet meer kunnen betreden.

Samen met de Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland (NMFZH) hebben wij ook een zienswijze ingediend m.b.t. Nederwiek 2. Volgens het plan doorsnijden deze kabels een belangrijk zandkokergebied, zijn er storende elektrische velden te verwachten en zal ook op land veel schade worden toegebracht aan de daar ter plaatse aanwezige natuur. NHD zet in op de keuze voor minder schadelijke trajecten, op mitigatie en als het niet anders kan op compensatie.

Na-isolering van woningen

Door na-isolering van woningen worden soorten die gebruik maken van spouwmuren zoals vleermuis, huismus en gierzwaluw ernstig bedreigd. Ontheffingen worden verleend om deze dieren te verjagen of in het uiterste geval te doden.

NHD ziet de noodzaak van het isoleren van woningen maar ziet ook de gevolgen van deze isoleringen voor deze diersoorten.

Waar dat nodig is zal NHD reageren op de ontheffingsaanvragen en zich aanbieden om een rol te spelen in het ontzien van deze dieren. Na de stringente uitspraak van de Raad van State inzake dit soort te gemakkelijk afgegeven ontheffingen is door de overheid in samenspraak met de isolatiebranche en natuurorganisaties besloten een uitstekend werkprotocol vast te leggen waardoor voortaan alleen een ontheffing kan worden verleend als voldaan wordt aan het zgn. Soorten Management Plan (SMP). NHD juicht deze werkwijze toe, maar zal er nauwlettend op toezien dat men ook daadwerkelijk aan alle in het SMP gestelde voorwaarden voldoet.

Samenwerking

Soortenorganisaties.

In landelijk opzicht zal bezien worden of we (nog) intensiever kunnen samenwerken met organisaties als FLORON, Sovon en de Vlinderstichting. Met EIS zal als gevolg van de uitbreiding van de activiteiten van de IWG sowieso een intensievere vorm van samenwerking tot stand worden gebracht. NHD gaat het komende jaar actief deelnemen aan een onderzoeksproject m.b.t. zandhommel en moshommel op Voorne-Putten. Het initiatief hiertoe komt van NM en EIS.

In Sovon-verband wordt meegedaan met verschillende tellingen zoals watervogeltellingen, PTT-tellingen, broedvogelmonitoring en slaapplaatstellingen. Voor RAVON wordt wederom het glasaaltjesproject uitgevoerd. Samen met RAVON wordt het onderzoek naar de zandhagedis voortgezet en geïntensiveerd. Voor de Vlinderstichting worden verschillende vaste routes gemonitord. Voor EIS worden wederom hommelroutes gemonitord en met het Vogeltrekstation (VT) wordt samengewerkt op het gebied van vogelringprojecten.

Met Vogelbescherming wordt er door een aantal leden samengewerkt in het project “strandbroeders”. Hierbij wordt een deel van het Slufterstrand afgesloten en worden de vogels die op het strand broeden gemonitord. Ook wordt er gedaan aan de bescherming van nesten en jongen door het geven van voorlichting aan de strandbezoekers en het plaatsen van voorzieningen waar de jongen kunnen schuilen bij gevaar.

Gemeenten

Met de nieuwe gemeente Voorne aan Zee vindt op dit moment weinig overleg meer plaats op beleidsniveau. De belangrijkste oorzaak hiervan is ongetwijfeld te vinden in de samenvoeging van drie gemeentes. In 2026 zal gepoogd worden structureel overleg weer op gang te brengen o.a. over de omgevingsvisie, het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZHPLG), verzanding, nieuwbouwplannen, openbaar groen, recreatie en natuur. Daarnaast zijn leden van de NHD voor deze gemeente bezig met vleermuismonitoring. Uiteraard wil NHD een gesprekspartner zijn van deze gemeente en er wordt dan ook hard gewerkt aan het vinden van de juiste contacten.

Public Relations

Zichtbaarheid

Ook in 2026 zal ernaar moeten worden gestreefd om de zichtbaarheid van onze afdeling te vergroten en daarmee de invloed van ons werk te doen toenemen. Public relations is daarbij een belangrijk instrument. De naamsbekendheid kan misschien nog wat worden uitgebreid om de invloed van ons werk te intensiveren. De komst van een speciale hierop gerichte functionaris heeft een extra impuls gegeven. Bij het invullen van de vacatures in het bestuur kan hier een betere invulling aan worden gegeven.

Meer leden en donateurs

De NHD zal blijven streven naar een substantiële uitbreiding van het aantal leden en donateurs.

Communicatie

Het magazine “In de Branding” zal ook dit jaar volledig in kleur en op A4 formaat verschijnen. Het aantal pagina's zal niet verder worden uitgebreid. Excursieverslagen worden op de website geplaatst. Per editie is een uitbreiding mogelijk als het gaat om een speciale uitgave. In de Nieuwsbrief en ons tijdschrift “In de Branding” en andere schriftelijke publicaties zullen we ook gaan experimenteren met zogenaamde QR-codes waarmee we bijvoorbeeld publicaties, jaarverslagen en interviews met onze vrijwilligers toegankelijker proberen te maken. De artikelen van ons tijdschrift worden ook gepubliceerd op www.natuurtijdschriften.nl van Naturalis.

Via de elektronische *Nieuwsbrief* worden de excursies en lezingen aangekondigd. Er wordt naar gestreefd het bereik van de Nieuwsbrief aanzienlijk uit te breiden, maar door de privacywet (AVG) kan dit alleen als leden actief aangeven dat ze deze willen ontvangen. De reguliere *Nieuwsbrief* verschijnt in de eerste week van iedere maand.

De rol van *Facebook* wordt verder uitgebouwd. Veel belangstellenden, vaak geen lid, hebben zich voor onze Facebookpagina ingeschreven. In een jaar tijd verdubbelde het aantal mensen dat van onze *Facebook* gebruik maakte. Via *Facebook* worden niet alleen onze excursies aangekondigd maar wordt daarvan ook “live” verslag gedaan, onder andere door het plaatsen van foto's. Ook andere evenementen zoals lezingen en cursussen worden op Facebook aangekondigd. Leuke waarnemingen worden op dit medium geplaatst. De Nieuwsbrief en Facebook spelen een steeds prominere rol in ons PR-beleid. Excursies, cursussen (voor zover van toepassing) en lezingen worden altijd via deze weg bekend gemaakt.

Inmiddels in de NHD op *Facebook* actief maar er zijn meerdere sociale platforms. Deze platforms bereiken vooral jongeren. NHD zal ook op deze platforms actief moeten worden als zij onze vereniging bij jongeren onder de aandacht wil brengen.

Organisatie

Bestuur

Als we de voornemens voor onze vereniging waar willen maken dan is opvolging van vertrekkende bestuursleden noodzakelijk, we blijven daarom zoeken naar versterking.

Werkgroepen

Binnen onze vereniging zijn de werkgroepen van groot belang. Vrijwel al onze activiteiten vinden hun oorsprong in die werkgroepen.

Daarom zullen we blijven investeren in de werkgroepen. Het functioneren van de werkgroepen, zowel organisatorisch als inhoudelijk, zal aandacht krijgen. Ook de onderlinge verhoudingen tussen die werkgroepen verdienen een verdere verkenning. Extra aandacht verdient hierbij ook het werken aan de bereidheid van de werkgroepen c.q. delen ervan om onderzoeken voor gemeenten uit te voeren c.q. onderzoeksverslagen uit te brengen.

Waar dat nodig is kunnen we scholingen verzorgen.

In deze scholingen kunnen zaken als het verdiepen van de kennis op het organisatorisch vlak een plaats krijgen. Op die manier kunnen we werken aan het leggen van taken bij de juiste personen.

De Natuurvereniging zal in het komende jaar met tenminste acht werkgroepen werkzaam zijn:

- De Vogelwerkgroep (VWG). Onderdeel van deze werkgroep zijn de uilenwerkgroep, de strandbroedersgroep en twee ringgroepen.
- De Plantenwerkgroep (PWG)
- De Paddenstoelenwerkgroep (PaWG)
- De Insectenwerkgroep (IWG), waarvan de vlinders- en libellenwerkgroep, de bijenwerkgroep en keverwerkgroep onderdeel zullen zijn.
- De Zoogdierwerkgroep (ZWG)
- De Werkgroep reptielen, amfibieën en vissen (RavWG)
- De Werkgroep Natuur & Beleid (N&B)
- Werkgroep Ecologie (EWG)

In 2026 gaat de Werkgroep Ecologie definitief van start. In overleg met zo veel mogelijk werkgroepen zal een onderzoeksdoel worden afgesproken, waarbij de ecologische doelstellingen optimaal tot uitdrukking zullen komen.

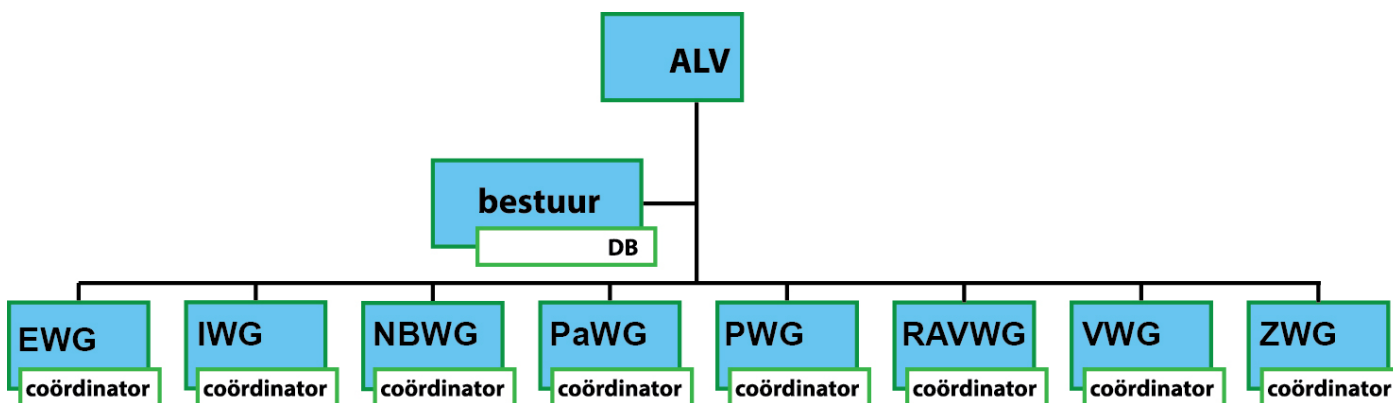
Bij de oprichting en invulling zullen we worden geadviseerd door ecologisch adviesbureau "Habitus".

Een tijdelijke commissie zal in 2026 worden ingesteld om het jubileum van ons 100-jarig bestaan voor te bereiden.

Planningscyclus

Door de toegenomen vraag naar het doen van monitoringsonderzoeken en inventarisaties zal ook in 2026 een op deze situatie afgestemde planningscyclus worden gevolgd. Aan het eind van elk kalenderjaar zal overleg met de natuurorganisaties en gemeenten plaatsvinden over hun wensen voor het daaropvolgende jaar, en dit worden afgezet tegen de capaciteit van de werkgroepen. Daarbij spelen ook de eigen onderzoekswensen een rol.

In dit verband is ook van belang te weten hoeveel uren onze werkzaamheden in beslag nemen. Meer dan tot nu toe is gebeurd, zal daar bij het opstellen van onderzoeksverslagen aandacht aan worden besteed, zodat ook in dit verband een betere planning mogelijk wordt. Ook de nieuw toegetreden tellers, voornamelijk bij de vogelwerkgroep, zullen zoveel mogelijk begeleid moeten worden in het doen van inventarisaties en het maken van onderzoeksverslagen, zodat de kwaliteit gewaarborgd blijft.

Financiën.

Begroting 2026

De begroting voor 2026 laat een verlies zien van zo'n € 4.500. Dat heeft enerzijds te maken met teruglopende inkomsten, aan de andere kant is het uitgavenpatroon gebaseerd op de inkomsten van de afgelopen jaren. Het bestuur heeft gemeend om, gezien de vermogenspositie van de vereniging, deze begroting toch aan haar leden voor te leggen.

Het bestuur zal het komend jaar de uitgaven kritisch tegen het licht houden en waar mogelijk kosten besparen. Zij zal zich ook inspannen om additionele middelen te verkrijgen in de vorm van subsidies en het aantrekken van meer advertentie-inkomsten voor "In de Branding". Het gesprek met ZHL en ook NM voor financiële bijdrages voor onze monitoringrapporten zal weer opgepakt worden.

De afdracht aan het landelijk bestuur belast inmiddels ook een substantieel deel van de contributie inkomsten. Voor 2027 ligt daarom een voorstel voor om de contributie te verhogen.

Toelichting op de begroting

Aan de inkomstenkant is de terugloop aan incidentele middelen duidelijk zichtbaar. We hadden met name uit het fonds Windmolenpark Maasvlakte 2 veel subsidie verworven. De twee grootste projecten zijn inmiddels tot een einde gekomen. Er lopen er nog drie, waarvan voor het project zandhagedis dit jaar geen inkomsten te verwachten zijn.

Aan de uitgavenkant hebben we de structurele uitgaven begroot. Deze liggen in lijn van de uitgaven van het afgelopen jaar. De cursusadministratie wordt met ingang van dit jaar overgenomen door het IVN. De cursuskosten vallen daarom weg. Het saldo van de cursusbankrekening wordt overgedragen aan het IVN.

Tot slot

Een aantal werkgroepen hebben de wens neergelegd om nog materialen aan te schaffen ten behoeve van hun onderzoeken. Afgesproken is om hier, net als afgelopen jaar, eerst externe middelen voor aan te trekken alvorens tot aanschaf over te gaan. Er liggen voldoende kansen om dit mogelijk te maken. Het gaat om de volgende bedragen:

Werkgroep	
Insectenwerkgroep	€2.017
Reptielen, Amfibieën en Vissen	0
Vogelwerkgroep	€5.180
Zoogdierwerkgroep	€635
Plantenwerkgroep	0
Paddenstoelenwerkgroep	0
Natuur en Beleid	0
Totaal (incl. BTW)	€7.832

Begroting 2026

	Begroting 2025	Resultaat 2025	Begroting 2026
Opbrengsten			
Contributies	€9.500	€10.145,70	€11.000
Donateurs	€400	€400,00	€400
Advertentie IDB	€200	€200,00	€50
Onderzoeken, Donaties	€2.500	€50,00	€1.000
Kenniscentrum/ streekarchief Eneco	€5.000	€4.132,23	
Project Zandhagedis Eneco	€7.500	€6.198,35	
Project Broedeiland Eneco	€1.500	€2.479,34	€1.240
Project Veldgentianen Eneco	€6.000		€5.000
Cursusgeld deelnemers (externen)	€2.500	€1.661,08	€1.500
Leefbaarheidssubsidie 2025 Voorne aan Zee	€ -	€1.732,02	
Omzet Ring/Uilengroep	€ -	€570,00	€170
Betalingsverschillen	€ -	€46,24	
Ontvangen subsidies	€102	€102,00	€102
Ontvangen rente	€200	€171,15	€144
Totaal opbrengsten	€35.402	€27.888,11	€20.606
Kosten			
Reiskosten zakelijk verkeer	€ -	€-779,02	€-800
Zaalhuur	€ 1.000	€ 950,42	€-1.050
Kantoorartikelen	€ -	€ -50,91	€-100
Papier en drukkosten (extern)	€ 3.500	€ -3.306,02	€-3.000
Portokosten "in de branding"	€ 1.000	€ 370,69	€-900
Internetskosten	€ 500	€ 149,90	€-200
Lidmaatschappen	€ 55	€ 60,00	€-67
Kosten promotie/sponsoring	€ 1.000	€ -59,31	€-500
Accountantskosten	€ 1.068	€ 962,61	€-1.025
Proceskosten/juridische bijstand	€ 2.000	€ 385,00	€-1.500
Diverse bedrijfsverzekeringen	€ 480	€ 477,95	€-480
Afschrijvingskosten bedrijfsinventaris		€ 4.392,00	
Bankkosten	€ 200	€ 397,18	€-300
Betalingsverschillen	€ -	€ 4,92	
Diverse overige kosten	€ 500	€ -186,05	€-250
Afdracht contributies	€ 7.000	€ 7.547,43	€-8.000
Werkgroep kosten	€ 500	€ 905,59	€-750
Onderzoekskosten	€ -1.350	€ 170,00	€-200
Cursus kosten	€ 1.000	€ 743,78	
Lezingen algemeen en werkgroepen	€ 500	€ -	€-250
Verdeling cursusgeld (KNNV/IVN)	€ 1.250	€ -1.776,86	€-955
Veldwerkzaamheden	€ -	€ 238,79	
Kenniscentrum/ Streekarchief	€ 1.250	€ 1.250,00	
Project Veldgentianen Eneco	€ 3.000	€ -	€-3.300
Leefbaarheidssubsidie 2025 Voorne aan Zee	€ -	€ 1.716,33	
Kosten Ring/Uilengroep	€ 700	€-1.004,89	€-1.500
Totale kosten	€ -27.853	€ 27.885,65	€-25.127
Resultaat (winst/verlies)	€ 7.549	€ 2,46	€ -4.521

Natuurvereniging Hollandse Delta

Colofon

Vastgesteld door de ALV d.d. 17 maart 2026

Eindredactie: Petra van Nes-de Man

Financieel verslag: Heleen Kraak

Vormgeving: Peter Vermaas

Werkgroepen en coördinatoren:

Insecten: Jan de Winter
insectenwerkgroepHD@gmail.com
Natuur & Beleid: Petra van Nes-de Man
knnvnatuurenbeleid@gmail.com
Paddenstoelen: Els Jonkers
paddenstoelenwerkgroepHD@gmail.com
Planten: Theo Hagendoorn
plantenwerkgroepHD@gmail.com
Reptielen, amfibieën, vissen: Gerrit Hijbeek
werkgroep.rav.hd@gmail.com
Vogels: Peter Vermaas
vogelwerkgroepHD@gmail.com
Zoogdieren: Jan Alewijn Dijkhuizen
janalewijnDijkhuizen@kpnmail.nl
Ecologie: Piet Mout (ai)
werkgroepEcologie.knnv.hd@gmail.com

Ledenadministratie

Marianne op den Dries
ledenadministratie@hollandsedelta.knnv.nl
Nieuwe leden, adreswijzigingen, alle andere leden-
mutaties en opzeggingen via
ledenadministratie@hollandsedelta.knnv.nl
of via postadres:

Witte de Withplein 5, 3223 SM Hellevoetsluis

Dagelijks Bestuur:

Voorzitter: Petra van Nes-de Man
voorzitter@hollandsedelta.knnv.nl
Penningmeester: Heleen Kraak
penningmeester@hollandsedelta.knnv.nl
Secretaris: Peter Vermaas
secretaris@hollandsedelta.knnv.nl
Officiële stukken, verzoeken aan werkgroepen etc.
naar het postadres:
Schudegde 17, 3224 BP Hellevoetsluis

Bestuursleden

Hans op den Dries (PR aanspreekpunt)
lunde06540@upcmail.nl
Erik Ketting
e.ketting6@upcmail.nl
Piet Mout
pietermout1950@gmail.com
Jos Schreiner
j.schreiner@upcmail.nl
Tom van Wanum
tomvanwanum@xs4all.nl
Ad Wennekes
wennekes.ad@gmail.com

Internetsite KNNV afd. Hollandse Delta
<http://www.knnv.nl/hollandsedelta>

Webmaster: Marianne op den Dries
webmaster@hollandsedelta.knnv.nl
Nieuwsbriefredactie: tomvanwanum@xs4all.nl

© Natuurvereniging Hollandse Delta

